

Odnosaji z Italijo

Jugoslavija in Italija sta sklenili nov trgovinski dogovor; prejšnji je bil že zapadel, pa tudi abesinska vojna in sankcije so rodile potrebo po novi ureditvi trgovinskih zvez med obema državama. Pogajanja, ki so se vršila v Rimu, so dovedla do zgodnjih zaključkov: določil se je način za čim prejšnjo poravnavo stana italijanskega klirinskega dolga in določilo se je načelo, da bo Italija odslej toliko kupovala od Jugoslavije, kolikor bo naša država kupovala od nje. Na ta način se je Jugoslaviji posrečilo rešiti 52 od sto prejšnjega rednega izvoza v Italijo. Uspeh je povsem zadovoljiv; pomisliti je namreč treba, da je Italija močno skrčila uvažanje tujega blaga ter da se prav posebno zapira svoje meje trgovini iz onih držav, ki so izvajale sankcije.

V zvezi s sklenitvijo tega dogovora, je predsednik jugoslovanske vlade dr. Stojadinović izjavil časnika naslednje:

"Italija in Jugoslavija sta dve deželi, ki se srečno dopolnjujeta v svojih gospodarskih sestavih. Za dve sosedni deželi ima to dejstvo poseben pomen, ker ju, normalno, navaja k razširjenju gospodarskih zvez. Sklenitev novega trgovinskega dogovora, t. j. ustvaritev povoljnih pravnih in poslovnih pogojev za medsebojno izmenjavanje dobrin, nam zato sedaj dovoljuje, da z večjo vedrostjo gledamo na bodoči razvoj tako gospodarskih, kakor tudi drugih odnosov med Italijo in Jugoslavijo. Z novim trgovinskim sporazumom prehajamo spet v redne trgovinske odnose z našim prejšnjim glavnim kupcem in likvidira se stanje, ki je bilo za obe deželi škodljivo. Vsi naši trgovski krogi bodo veselo zadovoljni s pozdravljeno obnovitvijo trgovinskih odnosov s sosedno kraljevino Italijo."

Te izjave dr. Stojadinovića so pridobile vsi italijanski listi na vidnih mestih in nekateri dnevniki so jih pospremili s komentarji. Pripisujejo jim velik pomen ter izražajo željo, da bi res čim prej prišlo do razčiščenja vseh dosedanjih političnih nesporazumov ter do tesnega sodelovanja za obe državi koristnega sodelovanja. V taknem smislu piše tudi rimski "Giornale d'Italia", ki ima zelo tesne stike z italijanskim zunanjim ministrstvom.

To pisanje je vzbudilo pozornost tudi pri Francozih; pariški "Temps" je objavil daljše poročilo, v katerem pravi:

"Komentarji italijanskega tiska ne pomenijo nič drugega nego voljo italijanske italijanske vlade, da izboljša odnose z Jugoslavijo ter jih postavi na čvrsto osnovo. Že v svojem govoru od 6. oktobra 1934 je bil Mussolini ponudil rok Jugoslaviji, vendar pa je njegove načrte za politično sodelovanje prekinil tragični atentat v Marseillu. V dveh letih korej Italija že drugi krat ponuja Jugoslaviji rok. V rimskih političnih krogih izražajo upanje, da zblizanje med Rimom in Beogradom ta krat ne bo izostalo."

Pisanje italijanskih listov je podprl tudi sam Mussolini v govoru, ki ga je imel preteklo nedeljo v Milanu. O naši državi je dejal:

"Jugoslavija je četrta dežela, ki se ozirajo med obema državama zelo izboljšalo. Spominjali se boste, da sem pred dvema leti, prav na tem mestu (v Milanu), jasno govoril o možnosti, da se vpostavimo prijateljski in pristranski odnosi med obema državama. Danes se vracam k temu vprašanju in izjavljam, da obstojati danes bolj, ko kdaj prej, potrebni pogoji političnega, gospodarskega in

Franklin T. Roosevelt spet predsednik

Kandidata demokratske stranke je ljudstvo izvolilo z ogromno večino — Roosevelt bo nadaljeval svojo gospodarsko in socialno politiko

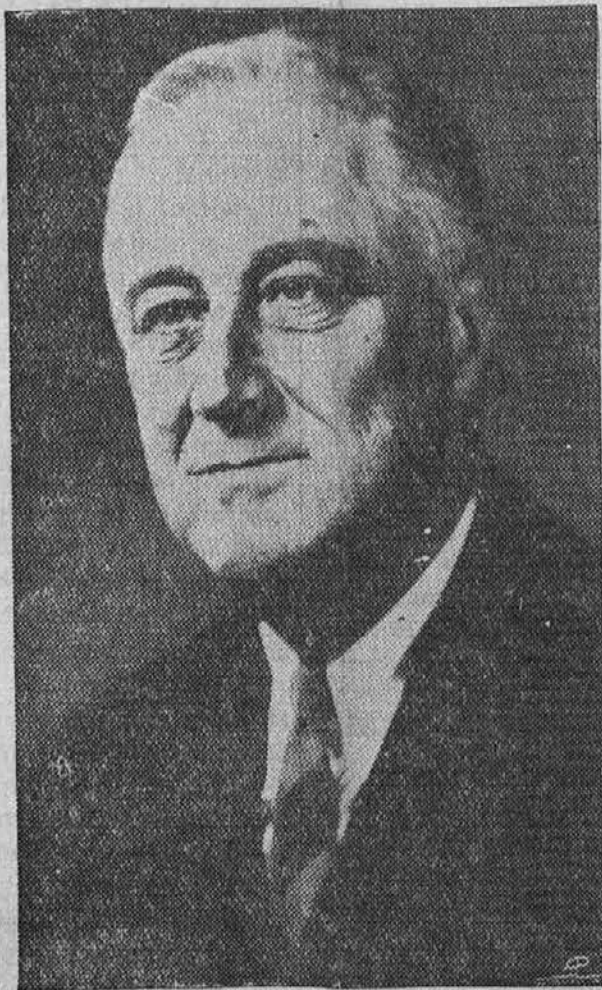
Volilci Združenih držav Severne Amerike so si izbrali pretekli torek državnega predsednika in pa nove ljudske zastopnike v parlament.

Petero strank — demokrati, republikanci, socialisti, komunisti in unionisti — so določile lastne kandidate za mesto državnega predsednika, volilni boj pa se je bil med dvema tekmečema: dr. Franklinom T. Rooseveltom, dosedanjim predsednikom, ki ga je demokratska stranka spet določila za kandidata, in pa med Alfredom M. Landonom, kandidatom republikanske stranke, ki je upala, da bo spet prišla do oblasti.

Zmagal je, in z ogromno večino, Roosevelt. V Združenih državah volijo predsednika posredno: volilni upravičenci si izberejo volilce, ki potem določijo predsednika. Takšnih volilcev je 531 in demokratska stranka jih je za Roosevelta dobila pri sedanjih volitvah 523, dočim jih je republikanski kandidat dobil samo osem.

Ljudstvo je s tem odobrilo dosedanje delo Roosevelta, po četrtniku "nove politike", ki naj državo spravi iz gospodarske in socialne krize v srečnejšo in pravičnejšo bodočnost. Delavstvo in uradništvo o je z glasovanjem izpričalo, da je zadovoljno z dosedanjimi uspehi ter da v sla še velika upanja v dosedanjega predsednika.

In ni mogoče zanikati, da je državna uprava pod Rooseveltovim vodstvom mnogo dosegla pred vsem za delovno ljudstvo: več ko 5.400.000 ljudi, ki so bili prej brezposelni, je spet dobilo

Franklin T. Roosevelt

delo; vkupna vsota mezd se je zvišala za 112 o/o v primeri z ono iz časov najhujše gospodarske depresije (1930—31); uvedlo se je socialno zavarovanje, ki zagotavlja državno podporo delavcem v nezgodah, brezposelnosti in starosti ter zapuščenim otrokom, onemoglim starcem in slepcem; zelo se je skrčilo zaposlovanje otrok, katerih delo so izrabljali brezvestni industrialci; delavstvu je bila zakonito priznana pravica do kolektivnega pogajanja itd.

Kar se odnosi na druge

državami tiče, je Rooseveltova vlada vzdrževala zelo prijateljske stike in prizadevala si je ublažiti nepopolne vplive, ki so jih imele visoke uvozne carine, uvedene za časa republikanskega predsednika Hooverja, ne samo na zunanjo trgovino Združenih držav, marveč sploh na vso svetovno trgovino.

Roosevelt je šel v volilni boj, oslanjajoč se na svoje dosedanje delo in razlagajoč svoj bodoči program: podpiranje brezposelnih, pomaganje poljedelstvu ter izboljšanje delovnih pogojev z znižanjem plač; vzdrževanje prijateljskih stikov z drugimi državami ter sklepanje trgovinskih dogovorov, slonečih na obojestransko popuščanju ter odstranjevanju ovir, ki so od 1929 dalje uničevale trgovino.

Čudežev, da bi popolnoma od-

pravil brezposelnost ter čez noč obnovil blagostanje, Roosevelt pa seveda ni mogel storiti. In baš v to je republikanski kandidat polagal svoje nade. Volilcem je na shodi razlagal, da je "nova politika" doživela polom, ker je v Združenih državah še vedno 11 milijonov ljudi brezposelnih; obdoljeval je Rooseveltov režim, da zapravlja državni denar, da bo s svojo politiko povzročil inflacijo, da bo s trgovinskimi pogodbami oškodoval severnoameriške poljedelce, da ogroža demokratsko državno uredbo ter se odločno nagiba h komunizmu.

Ljudstvo pa je le izreklo svoje zaupanje dosedanjemu predsedniku. Pristaši demokracije v vseh državah sveta iskreno pozdravljajo to zmago in upajo, da bo imela blagodejen vpliv tudi kjer — radi gospodarskih in političnih težkoč — dvigajo glavo pristaši diktatur.

Lep zgled spoštovanja ljudske volje je dal tudi poraženi republikanski kandidat Mr. Landon, ki je Rooseveltu brzojavil:

"Ljudstvo je spregovorilo. Vsi Severnoamerikanci se bodo

Vstaška vojska pred Madridom

Protinapad ljudskih čet ni uspel — Letala so obstreljevala Madrid in tudi s topovi že streljajo uporniki na glavno mesto, katerega skorajšnji padec napovedujejo

Ko smo v prejšnji številki našega lista poročali, da je ljudska vojska prešla v protinapad, ki je v prvem hipu bil uspešen, smo dejali, da utegne kontraofenziva vladnih čet postati usodna za vstaše, če je bila skrbno pripravljena.

Dogodki naslednjih dni so pa pokazali, da so bile priprave le površne ter da je Largo Caballero odredil napad bolj z namenom, da poskusi srečo in navduši ljudske borce, nego s prepričanjem, da bo žel uspeh.

Vojska generala Varele je napad

RAZNE VESTI

V 13 urah in 17 minutah je preletel Atlantski ocean angleški letalec J. A. Mollison ter s tem določil nov rekordni čas.

Revolucijo so imeli v Iraku, kjer se je uprla vojska ter prisilila ministre, da so odstopili svoja mesta novim možem.

Svet že celih 14 let ni pridelal tako malo žita, kakor letos. Mednarodni poljedelski zavod v Rimu je izračunal, da bodo zaloge žita, določene za izvoz, znašale v avgusta 1937 samo 3.400 tisoč ton. Radi slabete line se bo letos izboljšal trg, na katerega so doslej nepovoljno vplivale velike zaloge neprodanega žita, ki so cene potiskale navzdol.

Bivšega romunskega zunanjega ministra Titulescuja so izžvižgali fašisti v Stresi, kamor je bil prišel na odih. Na "piko" so ga vzeli, odkar je v Ženevi ozmerjal ital. fašistične novinarje z "divjaki". Titulescu se zaradi demonstracije ni nič razburil ter ni nobene rekel; ni pa težko uginiti, kaj si je mislil.

15.000 pristaniških delavcev in monarjev je zastavkalo v Združenih državah Severne Amerike, pa se radi tega veliko ladij ne more ganiti iz pristanišč ob Atlantiku.

Schusnigg je reorganiziral svojo vlado; novi kabinet bo baže začel pripravljati plebiscit, s katerim naj ljudstvo odloči, ali naj se Habsburžani spet povrnejo na dunajski prestol.

pokorili njegovi odločitvi ter bodo delali za dobrobit države. To je smisel demokracije. Sprejmite moje iskrene čestitke."

DVA GOVORA

V nedeljo je imel Mussolini v Milanu važen govor. Dejal je, da ne verjame v razorožitev, ne v kolektivno varnost, ne v Zvezo narodov. O Franciji je izjavil, da Italija ne bo mogla biti z njo v prijateljskih odnosih, dokler bo pariška vlada kazala s prstom na "orumenelne ženevske bukve" ter dokazovala, da negušova cesarstvo še obstoja. Prijazno je govoril o Švici, in Avstriji, madžarskim revizionistom pa je vzbudil nove nade, ko je dejal, da je treba popraviti krivico, storjeno "pohabljeni Madžarski". Njegove izjave glede odnosov z Jugoslavijo prinašamo na drugem mestu. O Nemčiji je zatrdil, da se z Italijo dobro razume, o Angliji pa, da je potreben sporazum na podlagi priznanja obojestranskih interesov na Sredozemskem morju.

Končno je se povedal, da se bo Italija tudi v bodoče krepko oboroževala na suhem, v zraku in na morju ter da sicer vsem državam sveta ponuja mir, vendar pa — oobrožen mir.

Par dni kasneje, v četrtek, je o zunanji politiki spregovoril tudi an-

gleski minister, Eden.

Najprej je izjavil, da napadov proti Zvezi narodov ne odobrava, marveč je prepričan, da je ta meddržavna ustanova koristna in potrebna. O odnosih s Francijo je dejal, da so tako pristrani, kakor malokdaj prej, in Nemcem je zagotovil, da želi Anglija tudi z njimi živeti v najboljših odnosih; ne smejo pa Nemci zahtevati, da bi se Anglija za njihovo naklonjenost odrekla prijateljstvu kakega drugega naroda. Kar se tiče Italije, je zatrdil, da Velika Britanija nikakor ne ograža italijanskih interesov na Sredozemskem morju, odnosi z Rimom pa se bodo izboljšali le, ko bodo Italijani prenehali šteti Angležem v zlo, da so izvrševali obveznosti, ki so jih prevzeli z ženevskim paktom. Zaključil je svoj govor z izjavo, da miru ni mogoče zagotoviti, dokler se države ne sporazumejo glede oboroževanja ter da narodi ne bodo dosegli onega blagostanja, ki bi ga lahko, dokler ne bo prenehalo blazno tekmovanje v oboroževanju evropskih držav.

Dva govora — dvoje različnih in nasprotujočih si naziranj glede vprašanj, ki so velike važnosti za Evropo...

zadržala že po prvih sunkih ter je takoj prešla v protiofenzivo, s katero je potisnila ljudsko vojsko v najbližjo okolico glavnega mesta.

Vstaška letala so pretekle dni obstreljevala Madrid ter povzročila mnogo žrtev; pa tudi s topovi so uporniki že začeli streljati v mesto, kateremu so se ponekod približali že na razdaljo nekoliko kilometrov.

General Varela napoveduje, da bo Madrid kmalu v rokah revolucionarcev in pripravlja svoje čete na odločilni maskot. Tuji opazovalci pa zatrjujejo, da se glavno mesto ne bo vdalo tako zlepa.

Predsednik vlade je izdal ukaz, da mora vsak član ljudske vojske ostati na svojem mestu, tudi če bi revolucionarji vdrli v Madrid. "Če bo izbruhnila borba po ulicah, boste morali uporabiti svoje puške; če bi puške ne imeli, boste pa segli po kamenju, kolih in vreli vodi, kloniti pa ne smete za nobeno ceno" — tako je svojim pristašem dejal Largo Caballero.

V četrtek se je nad Madridom vršil boj med letali; padlo je baže šest vladnih letal in dvoje revolucionarnih, katerih eno je bilo italijansko ter je tudi imelo italijansko posadko drugo pa je bilo nemško. Dokazov, da tuje države podpirajo vstaše, je sedaj vsak dan več. Pri Parli so vladne čete zajele italijanskega vojaka, doma iz pokrajine Brindisi, ki je izpovedal, da so ga proti njegovi volji spravili na Špansko, dasi bi moral se služiti v italijanski vojski. Skupno z njim je bilo odposlanih na Špansko še 50 topničarjev s 15 topovi in 50 zaboji granat.

Iz drugih virov pa poročajo, da so vstasi zajeli pri Madridu sedem ruskih tankov ter da je prispelo v Madrid ne samo mnogo ruskega vojnega materiala, marveč tudi veliko ruskih častnikov.

ARGENTINSKE VESTI

Naš novi g. minister

V ponedeljek, 2. novembra, se je pripeljal z "Oceanio" v Buenos Aires novi opolnomočeni minister kraljevine Jugoslavije pri argentinski vladi g. dr. Izidor Cankar, z gospo soprogo in hčerko.

V pristanišču so ga pozdravili g. odpravnik poslov dr. Božidar Stojanović, drugi člani kr. poslanstva, zastopniki raznih organizacij in listov ter številni gospodje in gospe iz naše kolonije.

Po pozdravih in slikanju, se je g. minister odpeljal z družino in spremljevalci v Hotel Alvear.

Dr. Izidor Cankar, naš novi minister v Buenos Airesu, je bratranec največjega slovenskega pisatelja Ivana Cankarja. Rodil se je 22. aprila 1886 v Šidu v Sremu, kjer je obiskoval osnovno solo; srednje in višje nauke pa je dovršil v Ljubljani.

Svoje filozofske študije je sel pozneje izpopolnjevati na znamenito loubainsko univerzo, v Belgijo, kasneje pa se je posvetil študiju umetnostne zgodovine na graškem vseučilišču; profesorski izpit iz te vede je položil na Dunaju. Po dovršenih študijah je izpopolnjeval svoje znanje ter poglobljal svoja proučevanja na številnih študijskih potovanjih po Italiji Franciji in Angliji ter se je kmalu povzpela med najbolj uvaževane umetnostne zgodovinarje in literarne kritike slovenske. Bavil se je mnogo tudi z literaturo ter je od 1913 do 1918 urejeval časopis "Dom in svet", ki se je pod njegovim vodstvom močno dvignil. Ob prevratu pa je dr. Izidor Cankar vidno in aktivno pose-

gel tudi v politično življenje. Kot član zagrebskega Narodnega sveta je sodeloval pri polaganju temeljev naši novi narodni državi. V letih 1918 in 1919 je bil tudi glavni urednik ljubljanskega "Slovenca".

Kmalu pa se je spet ves posvetil umetnostni zgodovini ter je bil imenovan za docenta in, pozneje, za profesorja ljubljanske univerze.

Dr. Izidor Cankar je tudi pomemben pisatelj: izmed njegovih del naj omenimo "S poti", "Obiske", "Slovensko moderno umetnost" ter uvode in opombe k Ivana Cankarja Zbranim spisom, katere je izdal od leta 1925 dalje; največje njegovo delo je "Zgodovina likovne umetnosti v zahodni Evropi". Sploh pa je bilo njegovo delovanje mnogostransko: v Ljubljani je ustanovil umetnostno zgodovinsko društvo, osnoval Zbornik za umetnostno zgodovino, sodeloval pri urejanju Slovenskega biografskega leksikona, objavil celo vrsto razprav iz umetnostne zgodovine, deloval kot predsednik Narodne galerije v Ljubljani itd.

V prvi polovici avgusta je bil dr. Izidor Cankar imenovan za zastopnika jugoslovanske vlade v Argentini. Slovenski izseljenci smo z veseljem in zadoščenjem izvedeli za imenovanje tako odličnega rojaka na to važno mesto, pa ga sedaj, ob njegovem prihodu, v ljudo pozdravljamo ter mu iskreno želimo, da bi njegovo delo v Buenos Airesu obrodilo obilo uspehov, tako v pospeševanju kulturnih in gospodarskih zvez med našo staro in novo domovino, kakor tudi v izboljšavanju prilik v naši koloniji.

Z utemeljenim zaupanjem smemo pričakovati, da se bodo uspehi kmalu pokazali ter da bodo obilni in trajni; to naše zaupanje temelji v zavesti, da bo g. minister imel dragocenega sodelavca tudi v g. svetniku dr. Božidarju Stojanoviću, ki je že v tem kratkem času, kar se nahaja med nami, preprčal, se svojim delom in nastopanjem, prav velik del naše kolonije, da se z novimi možmi na poslanstvu začneja tudi nova doba v našem izseljeništvu.

Prizadevanja g. ministra, v kolikor se bodo nanašala na zdravljenje prilik v naši koloniji, bodo pa z največjo vnemo podpirali tudi vsi oni številni naši ljudje, ki so dobre volje in ki iskreno želijo, da bi se razmere preokrenile tako, da bi bilo naši izseljenski skupnosti v korist in naši domovini v čast.

POLETNA URA

Dne 31. oktobra, opolnoči, je spet vstopila v veljavo takozvana poletna ura ter je bilo treba zato pomakniti kazalce ra urah za 60 minut naprej. Tudi letos so si mnoga združenja prizadevala prepričati vlado, naj bi ne uvedla poletne ure, pa niso bila uslišana.

OBCINSKO KOPALIŠČE

S tradicionalno ceremonijo blagoslovitve vode, ki jo je opravil mons. Devoto za kardinala Copella, ter z raznimi ljudskimi zabavami, se je v nedeljo otvorilo občinsko kopališče na Balnearru; odprto bo vsak dan od 7. zjutraj do 8. zvečer.

ZAKLJUČITEV LETOŠNIH VEŽB

Argentinska vojska je zaključila letošnje vežbe, v katerih so se prvi krat preizkusili tudi večji motorizirani oddelki. V ponedeljek so čete defilirale v Sampachu pred predsednikom republike, nakar so začele odhajati na svoja mesta.

VISOKA CENA ZA PRVO ŽITO

V torek se je prodala na javni dražbi na tužarski žitni borzi prva partija letošnjega žita, prihajajočega iz pokrajine Santiago del Estero. Kupila jo je "Panicación Argentina", ki je plačala po 16 in 15 pesov za stot.

ŽALOSTNA SMRT NAŠE GA IZSELJENCA

Pri delu na zgradbi ul. Uriarte 2379, v Buenos Airesu, se je dogodila v torek huda nesreča, ki je zahtevala življenje 40-letnega jugoslovanskega priseljenca Štefana Vulića. Skupno s 23-letnim Argentincem Josijem Beltranom je Vulić sprejemal na leseni platformi v drugem nadstropju gradbeni material, katerega je električni stroj dvigal s tal. Iznemudoma se je platforma, na kateri sta se nahajala navedena delavca, zrušila in Vulić ter Beltran sta padla deset metrov globoko med deske in tramovje. Spravili so ju brž v bolnišnico Argierich, kjer je pa Vulić takoj podlegel poškodbam.

Nesreča se je dogodila ob 4. popoldne; vzrok, ki jo je povzročil, ni še povsem pojasnjen.

IZ VILLA DEVOTO

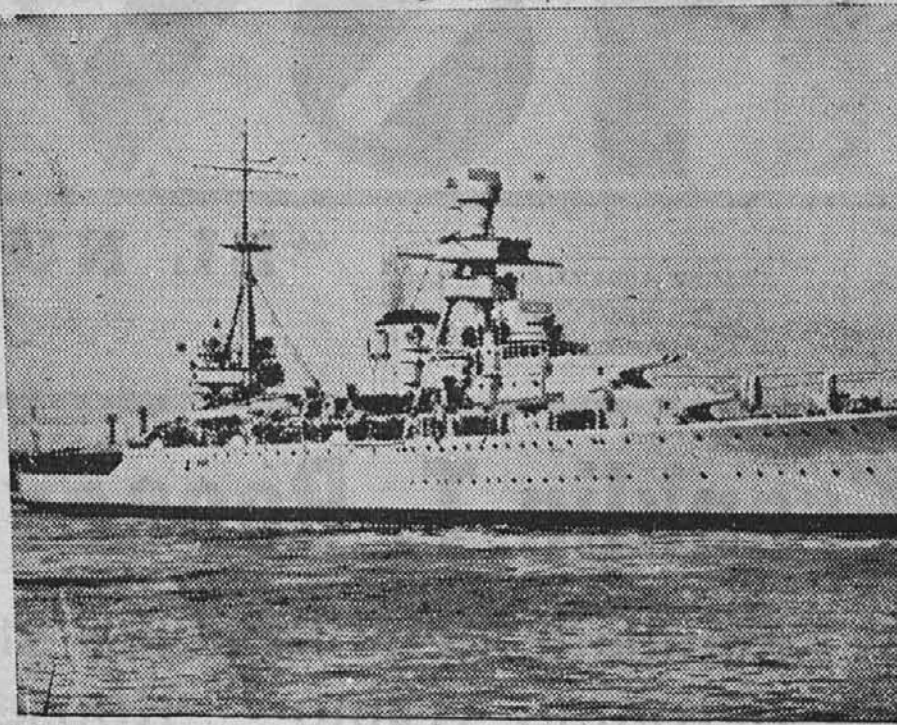
G. P. D. S. priredi jutri, v nedeljo, popoldne družabno zabavo na svojem zemljišču v ul. Simbrón 5148. Začetek ob 4. popoldne. Odbor v ljudo vabi rojake k udeležbi. V nedeljo, 6. decembra, priredi isto društvo spet domačo zabavo, istotam. Na sporedu so glasbene ter pevske točke, deklamacije in Milčinskega otroška veseloigra v treh dejanjih "Vraže". Sviral bo Češki orkester.

PROTI KOZAM

Nevarni pojav koz v Gualaguayu, kjer se bolezen še vedno širi, je dal vladi povod za ukrepe, s katerimi hoče zmanjšati možnost okužitve v Buenos Airesu. Objavila je naredbu, ki določa, da se nobenemu državnemu in občinskemu nameštencu ne bo izplačala plača za januar 1937, če ne dokaže, da se je dal ponovno cepiti proti kozam. Prav tako se bo moral izkazati s spričevalom o cepitju vsak, kdor bo imel kakršenkoli opravke na državnih ali občinskih uradih. Ta naredba bo veljala za dobo enega leta pričenši s 1. decembra 1936.

BOJ PROTI KOBILICAM

Poljedelsko ministrstvo je začelo s sistematičnim organiziranjem boja proti kobilicam, ki prizadejajo poljedelstvu ogromno škodo. V soboto je minister dr. Cárcano govoril v radio, pozivajoč kmetovalce, naj podpirajo prizadevanja vlade za odstranitev nevarnosti, ki je letos tem večja, ker bo pridelek veliko več vreden, nego je bil prejšnja leta. Vlada je zahtevala od kongresa 10 milijonov pesov kredita za kritje stroškov, ki jih bo povzročil boj proti kobilicam.

Argentinska križarica "20 de Mayo", ki se sedaj muči v Španiji, kamor je bila poslana, da spravi argentinske državljane na varno.

ZAKON ŠTEV 4.144

Socialistični poslanec Ramirez je v kongresu predlagal, naj zbornica zahteva od izvršne oblasti pojasnila glede izvajanja zakona št. 4.144, ki daje vladi pravico, da nezaželjene priseljence izžene iz države. Zakon je bil proglašen leta 1904, a je kmalu prešel v pozabljeno, dokler ga niso oblasti spet začele uporabljati za časa Uriburujevе diktature.

V zvezi s predlogom socialističnega poslanca se je vnela v zbornici živahna debata, v kateri so razni govorniki "concordancie" skušali dokazovati, da je zakon potreben, ker mora imeti izvršna oblast možnost, da izžene iz države takšne tujce, ki rovarijo proti obstoječemu pravemu in socialnemu redu.

Ce bo predlog posl. Ramirez, ki ga sedaj proučuje pristojna komisija, odobren in če bo vlada res dala vse podatke, kakor jih on zahteva, bomo izvedeli, koliko priseljenecv je bilo izgnanih od leta 1932 dalje, kako so se imenovali, kakšne narodnosti so bili in zakaj so jih oblasti zapodile iz dežele. Kakor je znano, je bilo izgnanih tudi par slovenskih priseljenecv, katere je policija osumila komunističnega delovanja.

NEVARNA TLA

Iz krajev San Martin, San Francisco in Santa Rosa poročajo, da je močno podzemsko bobnerje spet začelo vznemirjati odnотно prebivalstvo. Bobnerje spominja namreč ljudi na podoben očaj v letošnjem maju, ki mu je čez par dni sledil močan potres.

POSTOPANJE PROTI LISTU "EL NOTICIOSO"

Radi nekaterih napadov proti guvernerju požrajine Corrientes, je sodna oblast odredila aretacijo obojga tamošnjega lista "El Noticioso" ter zasego strojev. List je glasil opozicije.

KOMUNISTIČNO DELOVANJE PREPOVEDANO TUDI V SALTU

Sledeč zgledu v Buenos Airesu, je tudi vlada pokrajine Salta objavila dekret, s katerim prepoveduje na svojem ozemlju sleherni komunistično propagando in delovanje. Za komunistično delovanje proglašajo dekret tudi okrnjevanje svobode dela. Kršitelji teh novih naredb pridejo pred sodišče.

KROJAČNICA "GORICA"

ima v zalogi veliko izbero poletnega blaga po izredno nizkih cenah.

Rojakom se v ljudo priporoča

FRANC LEBAN

Av. del Campo 1080 U. T. 59-3102

ZEMLJIŠKI DAVEK

Rok za poravnavo drugega obroka zemljiškega davka, za glavno mesto in teritorije, je zvezna vlada podaljšala do 6. januarja 1936; zamudnikom ne bo treba plačati globe, če poravnajo svoj dolg napram davkarji do navedenega dne.

SMRTNA KOSA

V torek, 3. t. m., je preminul v buenosaireski Državni kliniki, ul. Córdoba 2149, rojak Pavel Gorjan, doma iz Opatjega se la; podlegel je pljučni bolezni, ki ga je bila napadla pred tremi meseci. Star je bil 41 let.

Pokojni je prišel v Argentinijo leta 1929. pa mu je bila tujina res prava mačeha; leta 1934 mu je smrt ugrabila ženo in on sam zapuščal sedaj štiri nepreskrbljene otroke; eden je tu, v Argentiniji, trije pa so se pri sorodnikih v Evropi. Po njem žaluje brat Aleksander, živ več v Rosario doma pa 73-letna mati, tri sestre in še drug brat.

Zemeljski ostanki pokojnega se bili položeni v sredo k večnemu počitku na pokopališču Chacarita. Pogreba so se udeležili pokojnikov brat ter številni sorodniki, prijatelji in znanci.

Prizadetim izrekamo globoko sožalje, pokojniku pa naj bo lahka tujja zemlja, v kateri počiva!

PROMETNE NESREČE

V času od 1. januarja do 31. oktobra t. l. so razne prometne nesreče v glavnem mestu republike zahtevale skupno 167 življenj; ranjenih pa je bilo 5.231 oseb.

ZUNANJI MINISTER SE VRAČA

Iz Evrope, kjer se je mudil na obnem zboru Zveze narodov ter v Parizu in Londonu, se vrača argentinski zunanji minister dr. Saavedra Lamas. V Buenos Airesu se je ustanovil poseben odbor, ki bo pripravil zunanjemu ministru slavnosten sprejem.

PREDAVANJE

Z uvodom v argentinsko zgodovino se je preteklo nedeljo otvoril v "Taboru" ciklus poljudnih predavanj o deželi, v kateri živimo. Mimo zgodovine, bodo razni predavatelji obdelali še naslednja poglavja: zemljepis in gospodarstvo Argentine; njena državna uredba; Slovinci v Argentiniji; trgovinske zveze med Argentinijo in Jugoslavijo.

Prihodnje predavanje ne bo jutri, marveč noč, v soboto, ob 9. zvečer. Predaval bo dr. V. Kjuder, ki bo obdelal dobo do majniške revolucije. Predavanje se bo vršilo v Paz Soldán 4924. Vstop prost.

Dr. Adolfo Helmann

Bivši zdravnik bolnišnice Alvear, po rodu Ukrajinec

Sprejema od 16. do 18., v nujnih slučajih pa ob katerikoli uri

Av. SAN MARTIN 6059 U. T. 50 — Devoto — 1523

Izseljensko društvo "Tabor" vabi cenj. rojakinje in rojake na

PRIREDITEV

ki se bo vršila v društvenih prostorih ul. Paz Soldán 4924 V NEDELJO 15. NOVEMBRA

Spored obsega glasbene in prevske točke, deklamacije, kuplet in spevoigro v enem dejanju

"Srce in denar"

ki je lani žela lep uspeh ter sedaj ponavlja na splošno željo občinstva

Po sporedu: Prosta zabava plesom

VSTOPNINA: prostovoljni prispevki

Začetek ob 5.15 pop.

K obilni udeležbi v ljudo vabi OBDOR

Iz Rosaria

Vabilo

S. D. D. "Triglav" priredi v nedeljo, 8. novembra, mesečno družabno zabavo s plesom, v društvenih dvorani ul. Mitre 554. Začetek ob 6. popoldne.

K udeležbi v ljudo vabi — Odbor

CERKVENI VESTNIK

Ta nedelja je zahvalna nedelja. Maša bo na Avellanedi ob 10. uri. Večernice in litanije pa na Paternalu ob pol 5.

Romanje v Lujan se bliža in je treba že kar misliti na to. Nedvomno bo to najboljši dan za našo kolonijo, zato naj vsak poskrbi, da si tako vse uredi, da ne bo izostal. Vozne listke dobite v Banco Germanico pri g. Laknerju, na Saavedri pri g. Fratnik (almacen), na Flofidu pri g. Hlasneku, v Villa Devoto pri g. Misleju (Tinosgasta 5135), na Avellanedi pri g. Utroša. Cena za tja in nazaj je za otroke do 14. leta pol pesa, za mladino med 14 in 18 let 1 peso, za odrasle 2 pesa. 15. nov. bo maša na Paternalu, večernice na Saavedri ob pol 5.

KROJAČNICA Leopold Ušaj

Sedaj v novih prostorih, zrušen prejšnje krojačnice, kje boste zmerom in v vsakem oziru najboljše postreženi GARMENDIA 4947 Bs. Aires - Paternal.

KROJAČNICA IN TRGOVINA

Velika izbira

vsakovrstnih vzorcev in poletnega blaga, kakor tudi perila in vseh drugih moških potrebščin.

Sebest'an Mozet'č

Osorlo 5025 — Bs. Aires (Paternal)

Bližajo se veliki prazniki:

BOŽIČ NOVO LETO SV. TRIJE KRALJI

Ne pozabite, da se bo za te velike praznike zbrala v starem kraju Vaša družina ter se bo spomnila Vaše odsotnosti.

Da jim svojo odsotnost vsaj deloma nadomestite, omogočite jim, da preživijo te praznike v zadovoljstvu: pošljite jim svoje božično nakazilo, in sicer, kakor doslej, potom zavoda

Banco Germánico DE LA AMERICA DEL SUD

Av. L. N. Alem 150 — Bs. Aires — 25 de Mayo 149-59

Uradne ure: od 8.30 do 19., ob sobotah pa do 12.30.

KROJAČ

izvršujem vsa v to stroko spadajoča dela. Obleke od \$ 55 do 120. Hlače fantazije od \$ 10—28. Delo prvovrstno. Blago iz najboljših tovarn. Ojašave za plačevanje

MAKSIMILIJAN SAURIN

VARNES 2191 Buenos Aires (nasproti postaje La Paternal) — U. T. 59—4271

SLOVENCİ DOMA IN DRUGOD

VESTI IZ DOMOVINE

Zanimiva najdba

Iz Ptuja poročajo: Ko je letos v vasi Brezula pri Kačah kmet Čelofiga hotel vsaditi črešnje, je pri tem naletel na svojem vrtu, komaj dobre tri čevlje pod površino, na zloženo kamenje. O tej najdbi je bil obveščen ljubljanski vseučiliški profesor, ptujski rojak, ki je začel s preiskovanjem. Bival je dalje časa v Ptuj za raziskovanja in ko je kopal na omenjenem vrtu in še dalje naprej, je odkril stoletja star rimski vodovod. Odkril je, da je vodovod šel v ravni črti od današnjega Ptuja pa do Framak k znanim vodnim izvirkom, katerim pravijo "Zlati studenci", kjer so že pred leti naleteli v zemlji na staro zidovje, o katerem so kmalu zaslužili, da so bili to neki stari rezervoarji. Vodovod je bil napeljan od tod do Poetovia in je navzlic dolgin toletjem ostal dobro ohranjen. Izdelan je v obliki vodnega kanala, širokega 50 cm, zid kanala na obeh straneh pa je debel 45 cm. Izkopavanje je trajalo nekaj dni, vendar niso mogli dela v celoti dokončati, ker zaenkrat ne marajo delati škode na polju, manjka pa tudi kredita.

Po raziskovalčevih ugotovitvah je bil vodovod dolg do 22 kilometrov. Zgrajen je bil izredno trdno, kakor sploh vse takratne rimske zgradbe. Bil je podoben pravcati strugi malega potoka in verjetno, pokrit s škrljencem. — Da je bil vodovod napeljan za oskrbo vode Ptuj, dokazuje okolnost, da so našli v Ptuj stare svinčene vodovodne cevi, ki jih hrani ptujski muzej. Verjetno pa je, da je ob enem služil ta vodovod tudi za namakanje zemlje, skozi katero je bil napeljan.

Odkrije rimskega vodovoda je zlasti v Ptuj vzbudilo pozornost ob sami misli, da so Rimljani imeli tako imenitno napeljavno, moderni Ptujčani pa vodovod na vsej črti pogrešajo.

Premog so našli

V Loškem potoku nad vasjo Loke v Tuhinjski dolini je nekdo našel več kosov črnega premoga. Povsem pravilno je sklepal, da mora biti nekje v bližini sklad črnega premoga, kakršnega so našli pred nekaj leti v Motniku in katerega že izkoriščajo. Po daljšem iskanju so res pod vasjo Znojilami našli na najdišču premoga. Teren še naprej preiskujejo, vendar pa do močne žile še niso prišli. Premog je tod istega izvora kakor v Motniku, kalorično pa še boljši. Kljub pomembni najdbi pa ni verjetno, da bi ga našli v večji množini, ki bi za več let zagotovila rentabilnost investicij.

Naši na Španskem

Pisali smo že, da je med številnimi antifasisti, ki se na Španskem borijo proti vstašem, tudi nekaj ljudi iz naših krajev. Tako se pri Huesci tepe za vlado tudi neki Vidmar iz Gorice ki je po listu "Giustizia e Libertà" poslal pozdrave svojim znancom.

Pariski "Proleter" pa poroča, da je bil v prvi polovici septembra ubit na fronti pri Huesci istrski emigrant Radislav Horvat, doma z Reke; služil je kot prostovoljec v španski ljudski milici.

Ana Chrpova

Slov. babica

dipl. v Prazi in Bs. Airesu, z večletno prakso v praški porodnišnici ter v tukajšnji "Rawson", se priporoča vsem Slovenkam. — Sprejema penzionistke iz mesta in z dežele v popolno oskrbo. Cene izredno nizke. — Postržba prvovrstna.

ENTRE RIOS 621 U. T. 38 (Mayo) 8182

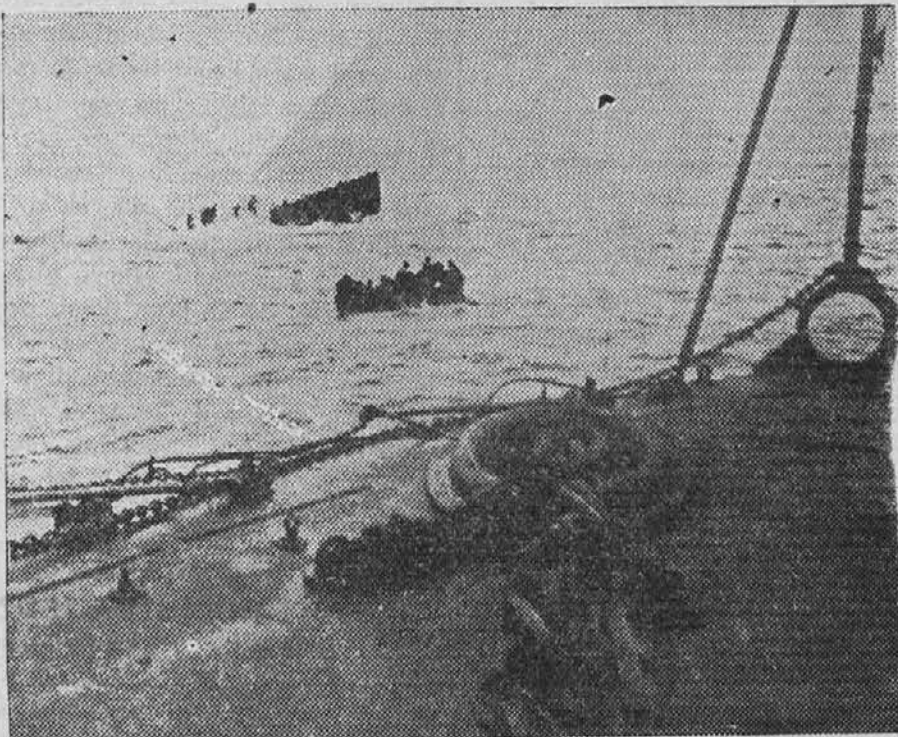
Moderno zdravilišče

Talcahuano 1060 Buenos Aires

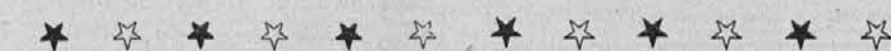
V VSAKEM SLUČAJU

Ko čutite, da vam zdravje ni v redu. Našli boste v tem zdravilišču specializirane zdravnike in najmodernejša zdravniška naprava. Upravitelj naš rojak dr. K. VELJANOVIĆ

Sprejemamo bolnike v popolno oskrbo in sicer po jako zmernih cenah. Izvršujemo tudi operacije. Poseben oddelek za vse ženske bolezni in kozmetiko.

Iz španske državljanske vojne: Vladni podmornik "B 6" se potaplja pri Ferrolu, kjer ga je zadel strel z vstaške ladje Velasco.

VESTI S PRIMORSKEGA

ŠTIRJE MLADENIČI OBSOJENI OD POSEBNEGA TRIBUNALA

V avgustu lanskega leta so karabinerji aretirali v istrski vasi Ukotiči štiri mladeniče, ki jih je bila četvorica domačih renegatov obdoličila, da so delali propagando proti Italiji ter vzklikali "Živijo Jugoslavija".

Obtoženci so prisli pred posebni tribunal, ki ga obsodil: Mateja Dobriloviča starega 22 let, na šest let ječe; 20-letnega Rajmunda Rafaelica na 5 let; 27-letnega Petra Jacina na 5 let; 27-letnega Petra Ukotiča prav tako na dve leti ječe. Skupno so bili obsojeni še na 18.000 lir denarne kazni.

NASEDEL JE

Sirotič Anton, doma z Vrha pri Buzetu, je bil pobegnil v Jugoslavijo, ko je izbruhnila vojna v Abesiniji. V Beogradu je našel delo, vendar pa ga je zelo mučilo domotožje. Zgodilo se je, da se je seznanil z nekim agentom italijanskega poslanstva, ki ga je prepričal, da naj se vrne domov, ker da ga oblasti ne bodo pregranjale zaradi dezerterstva in da se mu sploh ne bo nič zgodilo. Na poslanstvu v Beogradu so mu celo dali denar za potne stroške in v Zagrebu mu je italijanski konzulat izstavil potni list. Ko je pa Sirotič prišel 12. avgusta na Reko, so ga tam takoj aretirali in odvedli v puljske zapore, kjer ga imajo še vedno zaprtega.

RAZNE ARETACIJE

V Reki so iz neznanih vzrokov aretirali nekaj jugoslovanskih državljanzov s temi aretacijami so v zvezi haje tudi aretacije izvršene v okolici Il. Bistrice, kjer so oblasti zaprle Grka Alojzija iz Male Bukovice, ki je znan kot fašistični plačanec, dalje Ivana Primca iz Jasena in Škrlja Ivana iz Velike Bukovice. Vzroki vseh teh aretacij pa niso znani.

Milčičniki so v prvi polovici tega meseca na cesti v Rupi ustavili Nemca Franca, starega 44 let, doma iz Jelsan. Od njega so zahtevali osebno izkaznico, rano so ga kar na cesti pričeli pretepati. Odpeljali so ga v kasarno, kjer so izvršili natančno osebno preiskavo in s pretepanjem skušali pripraviti ga do raznih prizanj. Iz Reke so telefonično poklicali poljske agente, ki so aretirane Nemca prepeljali v karabinersko kasarno v Jelsanah. Sem so prisli tudi policijski komisar iz Il. Bistrice, kapitan milčičnikov in drugi. Po temeljiti preiskavi in zaslišanju so ga takoj drugi dan odvedli v reške zapore, kjer so ga pridržali.

STRAŽA USTRELILA NAŠEGA ČLOVEKA

"Istra" javlja: Iz Tolmina nam sporočajo da so vojaške straže, ki so zelo številne in ki varujejo obsežne vojaške objekte in utrdbe ob Poljubinu, ustrelile nekega kmeta. Ta je šel mirno po svojih opravkih mimo vojaških naprav. Straža je zahtevala naj se ustavi, a ker je bil gluhi, ni tega slišal in nadaljeval svoj pot. Straža je na to streljala in ga ubila. Za enkrat se ne vemo nikakih podrobnosti o tragični smrti tolminskega kmeta in tudi ne njegovega imena.

ODNOŠAJI MED DOMAČNI IN ITALIJANSKIMI KOLONISTI

Pred nedavnim so objavili italijanski listi kratko vest, ki je na sebi dokaj nedolžna, za katero pa se skriva kruta resničnost. Vest se je glasila: Poljedelec Pietro Belion od Matije, star 51 leto, doma iz Trevignana di Campagna (Treviso) in bivajoč v Vojski št. 3, je naznanil karabinerjem da so v noči od 24. na 25. septembra neznan ljudje udrili v njegov vinograd na vandaličen način, porezali 25 trt in stresli po tleh že zrelo grozdje.

Ta primer je silno poučen. Iz njega prvič izvenoma da so se v zadnjem času v Vojski, kjer ni bilo pred vojno nobenega Italijana, naselili italijanski kolonisti iz starih pokrajin Italije. Pojav sam pa pričča tudi o odnosih, ki vladajo med temi priseljenimi kolonisti in domačim prebivalstvom, kajti ni izključeno, da je ta akt izbruh skrajne razjarjenosti domačega prebivalstva proti prisilni razlastitvi domaćinov in proti italijanski kolonizaciji. Verjetna pa je tudi druga možnost, da gre za pretvaro in da bi s takim fingiranim "zločinom proti italijanskemu kolonistu" dali fašističnim oblastem povod, da tem energičneje nadaljujejo asimilacijsko in kolonizacijsko akcijo.

DELAVSKE DEMONSTRACIJE V TRSTU

Emigrantsko glasilo "Istra" poroča: Pred kratkim so se vršile v Trstu velike demonstracije proti fašizmu, katerih se je udeležilo zlasti številno delavstvo in veliko protifašističnih elementov. V demonstracijah so se pojavile velike rdeče zastave, toda policija, je v najkrajšem času naredila red ter aretirala veliko število demonstrantov. V sled vedno večjega nezadovoljstva v Trstu je ta pojav popolnoma razumljiv.

PROTIFAŠISTIČNI LETAKI

Na "Kačšnico", t. j. 8 septembra, ko se pri Kačšah pri Rodiku vrši vsako leto svečano cerkevno žegnanje, kamor pridejo ljudje iz vsega Krasa in zgorne Istre, so se v tem kraju in na poti do Divače ter v Divači sami, pojavili protifašisti-

Drobne vesti S Koroškega

AVSTRIJSKI FAŠISTI UBILI NAŠEGA ČLOVEKA

— V Lomu pri Kanalu je zgorela hiša Andreju Mraku. Požar je napravil 8000 lir škode. — Senik je zgorel Francu Ursiču v Bukovici. Ursič je oškodovan za 5000 lir. — Stanovanjska hiša je zgorela Stefaniji Vončinci v Trnovem na Trnovski planoti. Zgorelo je tudi precej sena in lesa. Škode je okrog 8000 lir. — V Slapu (Vipava) je požar upepelil senik Ivana Ursiča. Zgorelo je 12 kvintalov sena in poljedelsko orodje.

— Rebula Alojz iz Tomaja je bil obsojen pred tržiskim sodiščem (Tržič) na eno leto zapora in 3000 lir denarne kazni, kar se je izdal za odgovornika in zaradi goljufije.

— Jakob Trček iz Planine je bil obsojen v Trstu na 8000 lir globe, ker je poskusil vtihotapiti iz Jugoslavije enega konja.

— Reška "Vedetta d'Italia" javlja, da je v Afriki umrl kot vojak Zeljko Hrvatinić, doma z Reke.

— U Parizu je nenadoma premislil znani nemški pisatelj in zgodovinar, ki je mnogo pisal o nas, Herman Werdel. Zrane so njegove knjige "Macedonija in mir", "Jugoslovanske siluete", "Križem po jugoslovanskem jugu" itd.

— Sv. oče je imenoval za tajnega komornika Alojzija Novaka, dekana v Črničah, za častnega komornika pa Ivana Vodopivca, dekana v Tolminu.

— Z jambora ladje "Saturnia" je padel 25 letni Nikolaj Peranovič. Med pleskanjem je nenadoma zgubil ravnotežje in padel z višine 20 m na krov. Bil je ra mestu mrtev.

— V Erzelju so karabinerji zasačili pri tajni zganjevuhi 22 letnega Franca Kobala in 18 letnega Dušana Stegovca. Ko sta zagledala karabinerje, sta se spustila v tek. Karabinerjem se je posrečilo vjeti Kobala šele po dolgem razburljivem teku. Ko so ga prijeli se jih je otepal na vso moč. Stegovca niso mogli prijati. Kobala so zaprli.

— V Vidmu so aretirali odv. Berginca iz Trsta, kie si je pri treh poravnah prilastil okrog 35.000 lir.

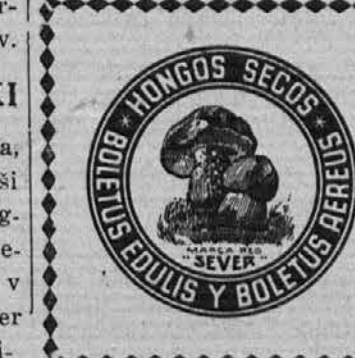
— Karabinerji iz Cola so aretirali Teodorja Mesesnela, ker so pri njem našli nekaj žganja iz tajne zganjevuhi.

Na Gorškem so že imeli trgateg. Šele sedaj se pozna kaj je napravila toča ob koncu maja. Vinskega pridelka bo skoro za polovico manj, kakor po navadi. V nekaterih krajih je še huje. Naši metje, katerim je trta glavna skrb, so letos hudo prizadeti. Prizadeti so tudi zaradi raznih omejitev (zadostni odstotek alkohola, prodaja), pa tudi zaradi velikih davkov.

PRIPOROČAJTE

NOVI LIST

čni propagandni letaki. Ker je bilo mnogo ljudi na cestah, so seveda vzbudili letaki precejšnje zanimanje in razburjenje. To slednje zlasti pri fašističnih oblasteh, ki so bile vsled tega zelo presenečene in niso mogle pravočasno razčistiti okolice. Vendar pa to sedaj ni skoro več redkost ker se skoro vsak mesec zgodi kaj sličnega. O aretacijah ni sedaj ničesar znanega, čeprav oblasti budno pazijo, da bi zasledile prave krivce in jih potem vse skupaj prijelo.

Angel VELJANOVSKY

UVOZ ZASTOPSTVA IZVOZ

Edini uvoznik jugoslovanskih suh gub in semen za Argentinijo in Uruguay

25 de Mayo 726 Buenos Aires U. T. 31-Retiro 3315

Nova Slovenska Gostilna "Gruta de Postumia"

Dobra postrežba, čisti in zračni prostori, zmerno cene. — Rojakom se toplo priporočata za obisk lastnika

Ivan Gašperšič

in

Ludvik Dekleva

A.V. FOREST 621 — CHACARITA.

ROJAKI!!

PRI ŽIVCU

v znani restavraciji, boste najboljše postreženi.

ZBRALIŠČE SLOVENCEV.

Lepi prostori, pripravi za svatbe — Prenosišča. — Soba za prenočišče prenovljene in na novo opremljene.

Rojakom se priporoča lastnik

EMIL ŽIVČIČ

PATERNAL

Osorio 5085

Umetniška kovačnica

Specializirana v okna, metaličnih, prečeljih, železnih vratih, vestibulih, ograjah itd. itd. Se priporoča slovenskim izseljenim za vsa v stroko spadajoča naročila.

CUCIT & HUMAR

BOULEVARD BALLESTER 425 Villa Ballester

ZA POUK IN ZABAVO

MUHE SO NEVARNE

Znanost že dovolj dolgo trdi, da je muha ena izmed najbolj nevarnih živali. To staro trditev so pred kratkim dokazali z novimi poskusi, ki so jih napravili v nekem znanstvenem zavodu s 400 muhami. Te muhe so bili ujeli vse v bližini smetišča. Ugotovili so nato, da nosi vsaka teh muh povprečno milijon bakterij s seboj. Posamezne muhe so spravili na želatino, ki ni imela prej v sebi absolutno nobene klice. Že po nekaj urah so lahko različno zasledovali pot vsake muhe, kajti vzdolž teh poti so bile med tem nastale cele kolonije bakterij. Seveda se bakterije z muh še na vse drugačen način razvijajo na človeških živilih, ki so večinoma še ugodnejše redivo zanje nego želatina. Z jedjo pridejo v človeško telo in ni nič čudnega, če izzovejo tu pod nekimi pogoji nevarne bolezni. Ti poskusi so torej pokazali z vso jasnostjo, da je boj proti muhi res nad vse potreben.

KOLIKO LJUDI POSLUŠA RADIO

19-letna Helen Gwaltney, je bila v Memphisu izbrana za eno izmed številnih "kraljic" zvezdnate republike

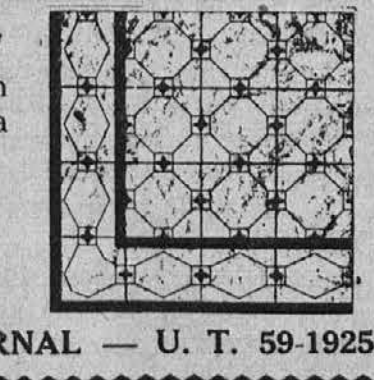
Gagarin, bivša gardna častnika. Potomec Leva Tolstega, grof Andrej Tolstoj, šofira avtomobil. Neki nečak ruskega skladatelja Tanejeva je bančni uradnik, prav tako služi v banki baron Ivan Puškin, pravnuk pesnika Puškina.

Tako živi bivša ruska aristokracija v Ameriki in marsikdo je vesel, da je našel tam gostoljubno zatočišče. Redki med ruskimi plemenitaši pa so tako srečni, da so s svojimi knežji naslovi premamili srca ameriških milijonarjev in živijo od njih gotovine. Takšne izjeme so knez Kaplanov, princ Mdivani in knez Sergej Obolenski. Samo njim ni treba skrbeti, kaj jim prinese jutrišnji dan.

KROJAČNICA
P. CAPUDER
se priporoča cenjenim rojakom
Buenos Aires, Billingham 271 apt. 2
(višina ulice Cangallo 3500)

TOVARNA MOZAIKA

Teolindo Rodríguez
Specializirana v vseh vrstah mozaika. Imitacije marmorja
SKLADIŠČE
GRADBENEGA MATERIALA
Cement "San Martin"
Ugodne cene
ANASCO 2763 — PATE RNAL — U. T. 59-1925

Expreso „GORIZIA“
Najstarejše prevozno podjetje za mesto in na vse strani dežele. Zmerne cene in solidna postrežba
FRANC LOJK
Calle VILLAROEEL 1476
Višina Dorrego 900
U. T. 54 Darwin 5172 in 2094

ZENSKI KOTIČEK

JAJCA KOT OTROŠKA HRANA

Nekateri zdravniki otrokom jajca kar najstrožje prepovedujejo, češ da so težko prebavljiva in preveč rede. Večina pa meni, da je strah pred jajcem neopravičen. Pri občutljivih otrokih treba le odločiti beljak od rumenjaka. Teža lahko uživa vsak otrok že v drugem letu. Normalnim otrokom taka hrana seve ni potrebna, slatni pa se po njej zelo okrepe. Škodljivo je jajce presitim otrokom, ki nagibajo k debelosti. Mnogo zdravnikov meni, da so jajca dobra pri angleški bolezni (rahitidi), vsi pa, da dobro služijo pri tuberkulozi ali jetiki. Jajec kot otroške hrane se materam ni treba bati, vendar pa tudi ni treba, da bi bila vsak dan na jedilnem listu.

ZAKAJ SO JETRA PRIPOROČLJIVA JED?

Jetra katerikoli vrste, posebno pa gosja in telečja, imajo čudovito svojstvo, da množe v človeškem telesu rdeča krvna telesa prav izdatno. Zato uporabljajo jetra z uspehom za razne krvotvorne pripravke za slabokrvne ljudi. Ker so torej jetra človeškemu telesu zelo koristna, bi morali tudi jetrne jedi bolj pogosto uživati. Da se ne upro, jih je treba pripraviti na monogovrstne načine. Gledati moramo na to, da jeter ne pražimo ali kuhamo preveč, ker sicer izgube mnogo na hranilni vrednosti.

KUHINJSKA LEKARNA

Vse male nezgode v hiši se primerjajo navadno pri kuhinjskem delu. Tu se opraska, si zaderže kako trščico, se opeče ali vrežeš. Pomoč mora biti hitro pri roki. Ali naj tekaš po vsem stanovanju, da prideš do pripomočkov? Kri kaplja, bolečina narašča, treba takojšnje od pomoči. Zato naj bo za take primere pomoč kar v kuhinji ali jedilni shrambi. Zaboječek od smodk dobro osnaži, vanj spraviš najpotrebnejše: škarpje, pinčeto, razkuženo vato, krpice starega platna ali šifona, nekoliko gaze za obvezavanje van in mazila proti opeklinam, vsakega prav malo. Za hitro uporabo. Ako kaže stvari zmanjka, jo takoj nadomestimo. Škajljo spravimo v omaro ali na polico.

Migljaji za hišne gospodinje

Sir, meso in sploh vse jestvine spravljajmo v shrambi ali kleti pod sita ali rešeta, da ne morejo muhe do njih. Stekleni ali kovinski poklopčki niso priporočljivi, ker ne more zrak do jestvin.

Mesne juhe ocedi takoj, ko so kuhane, ker se kosti in zelenjava kuhana v juhi, hitro skisa.

Da ostane sir svež, ga zavij v krpo, pomočeno v pivo. V pomanjkanju piva zadošča tudi slana voda.

Vse tekočine ohladimo za pijačo najhitreje, ako zavijemo steklenice v mokre krpe in jih postavimo na prepih. Ako se krpe prehitro posuše, jih

Phyllis Dobsonovo so pa izvolili za "kraljico kolesark" v Atlantic City-ju

ZA KRATEK ČAS

PRI IZPITU
— Gospod kandidat, povejte nam, kaj veste zanesljivega o pomenu slepega črevesa.
Kandidat, v zadregi: Ah, kako dobro sem to vedel, pa sem ta hip v razburjenju vse pozabil.
Profesor, obupano: Kolika škoda za človeštvo! Edini človek na svetu, ki je to vedel, pa še ta je pozabil.

PREKOMORSKA POSTA

- iz Evrope dospejo
2. Gral. Artigas in Campal
 10. A. Delfino
 12. Esquillo in Kosciuszko
 13. H. Brigade
 14. Conte Biancamano

- Protiv Evropi odplovejo
11. Almanzora
 12. H. Prinzess
 15. Campana.

MALI OGLASI

PO UGODNI CENI PRODRAM, radii odpotovanja, hišo v glavnem mestu, okraj Liniers; obsega sobo, kuhinjo in stranišče. Ugodne prometne zveze. — Informacije pri Novem listu.

PRODRAM ZEMLJIŠČE na progi FCS, Empalme Temperley, oddaljeno 4 kvadre od postaje. Meri 1000 kvadr. metrov in je primerno za vrtnarstvo, koksčerejo, čebelarstvo in t. d. Cena samo \$ 1.000. Pojasnila pri Novem listu.

KO RABITE ODVETNIKA za kakršne koli pravne nasvete, obrnite se na pisarnico M. D. Hočvar, Traductora publica nacional, Calle Tucumán 588, Buenos Aires, U. T. 31-3168, ker se boste s tem zavarovali pred izrabljanjem ter ne boste padli v napačne roke. — letom se PREVAJAJO IN DOBAVLJAJO DOKUMENTI

KDOR ŽELI SPOZNATI SAMEGA SEBE, svoje hibe in sposobnosti, svoj značaj, svoje bodoče in preteklo življenje, naj se obrne na priznanega grafologa. Zadoluje napisati lastnorčno ime in priimek, dan, mesec in leto rojstva ter poslati v pismu en peso na nazivno GRAFOLOG, Calle Tucumán 588 Buenos Aires. — Pišite lahko v svojem materinskem ali pa v kakem drugem jeziku.

NAZNANILO. Sporočam, da sem se preselila iz ul. Fraga 61 ter bom, kakor doslej, razpolagala vedno le z zanesljivo dobrimi službami za matrimonio, služkinje, sobarice itd. BERTA CERNIC, Dorrego 1583 (pol kvadre od Rivere 1900) — U. T. 54, Darwin, 3588

UCENEC, sin slovenskih staršev za krojaško obrt se sprejme. Rojas 1645 Dto. A — Bs. Aires.

Zobozdravnika
Dra. Dora Samojlovich de Falicov
Dr. Félix Falicov
Dentista
Trelles 2534 - Donato Alvarez 2181
U. T. 59 La Paternal 1728

SVOJI K SVOJIM!

FILOMENA BENEŠ-BILKOVA
Slov. babica
Bivša prva šefinja v praški porodnišnici ter s prakso v bolnici Juan Fernández, se priporoča vsem Slovenkam. Sprejema penzionistke iz mesta in žele v popolno oskrbo. — Cene izredno nizke, postrežba prvovrstna. — Sprejem od 7. do 21. ob nedeljah in praznikih od 20. — Vprašajte za informacije preden greste drugam.
Lečenje brez bolesti.
LIMA 1217 U. T. 23-3388

Caričin ljubljenec

Zgodovinski roman
Nadaljevanje 8

Vojak jo odpelje v trdnjavo. Dolgo je vodil vojak carico po mračnih hodnikih, dokler ni končno obstal pred nekimi vrati. Končno vendar! — se oddahne cesarica, odrine vojaka, odpre vrata in vstopi v sobo.
Poveljnik trdnjave je bil majhen mož, s pristriženimi lasmi in vojaškimi brkami. Sedel je pri pisalni mizi in je pisal. S hrbtom je bil obrnjen proti vratom, tako da ni mogel videti, kdo je vstopil; in vpraša: "Ali ste vi, ječar? Je vse v redu? Ali so vrata dobro funkcionirala?" Katarini se skrči srce v prsih. Prišla je torej prepoznati. Prepozno da reši ljubljenega moža.
Teh par besed ji je povedalo, da je Potemkin že padel v globoko, vlažno klet pod Nevo, iz katere ni nobenega izhoda več. Grozno, strašno pa ona? je dala to zapoved!
Poveljnik trdnjave zasliši za seboj jedkanje. Ozrne se in vzkligne: "Vesmogotni Bog, Njeno Veličanstvo!" — V hipu poklekne stari vojak pred carico na tla.
"Vstanite general. Odgovarjajte jasno in kratko. Kako dolgo je že, kar sta se vam javila dva častnika s pismom šefa policije?"
"Minile je deset minut, kar so mi oddali pismo."
"Kaj je bilo napisano v pismu?"
"Prinasača teza pisma morata po nalogu Njenega Veličanstva izginiti v kleti trdnjave."
Katarina si porije z rokami oči.

"Ali ste zapoved izvršili?", vpraša zamolklo.
"Kakor običajno, Veličanstvo. — Tajna vrata —"
"Dovolj je, — dovolj!, zaklice Katarina; "popeljite me do teh vrat. Rešimo, če se ju še lahko reši!"
General odpre vrata in Katarina odhiti brz iz sobe. Med divjim tekom po temnih hodnikih je jecljala carica: "Daj, Bog, da ne bo propozno! Vrni mi mojega edinega!"
8. POGLAVJE
Na robu propasti
Razgovarjajče se, sta prišla častnika do Petro — Pavlovske trdnjave.
Razgovarjala sta se seveda o tajinstvenih dogodkih, pri katerih nista bila samo priči, ampak sta tudi sodelovala. Hotela sta si razjasniti to tajnost, vendar jima ni bilo znano ničesar drugega, kakor da je bil mrtvec ženska in to po vsej priliki mlada.
"Današnji burji časi so nas navadili na take tajinstvene dogodke!" — reče Potemkin in skomigne z rameni, — "zato je najbolje, da molčiva in ne govoriva."
"Jaz bom molčal ko riba," odgovori Kruse; "če bo nagrada, ki naju čaka, dovolj izdatna. Vi niti ne slutite, kako se moram boriti in kako živitarim s svojo slabo častniško plačo."
"Mar je meni boljše?", odvrne Potemkin. "Nimam nobenega imetja, plača pa mi ne zadostuje niti za najsilnejše potrebe."
"Vendar vi gotovo nimate mater, katero morate vzdrževati?" — vpraša Kruse.
"Na žalost je nimam!" de Potemkin. "Mati mi je že rano umrla, potem ko mi je oče, star plemič, njeno bogato dedščino zakvarjal in zapil. In ravno, ko je naše zadnje imetje

prišlo na boben, mi je mati umrla."
"Moja mati še živi, hvala Bogu!" reče Kruse. "A živi se samo s tem, kar ji pošljem. Čestokrat grem spat, ne da bi prej večerjal."
V ostalem pa se nadejam, da me bo današnja noč rešila mojih skrbi za delj časa Upam, da nama bo general izplačal lep vsoto."
"Tako je vsaj rekel baron Pasek Jaz bi raje bil brez nagrade, samo da bi mi ne bilo potrebno sodelovati nočjo pri tem spredudu."
Častnika prideta do Petro-Pavlovske trdnjave.
Vojak ju vpraša za geslo. Potemkin preda pismo in čez nekaj časa ju odvede do poveljnika. Vstopila sta v isto sobo, v katero je vstopila pozneje Katarina.
Poveljnik ju pozdravi posebno prijazno.
"Storila sta carski hiši posebno uslugo, gospoda!" reče poveljnik, "jaz pa sem dobil zapoved, da vaju nagradim. To se bo zgodilo kasneje. Sedaj pa večerjajte tukaj. Ker sem službezo zadržan, vaju prosim, da se brez mene pokrepita z jedili in pijanci!"
Potemkin in Kruse se molče poklonita.
Poveljnik trdnjave pozvoni, v sobo pa vstop. orjaški, vojaško oblečen človek.
"Veržki!", zapove general, "odvedite gospoda v zeleno sobo, kjer jima je servirano."
Nič hudega sluteč, gresta častnika naprejša za njima Versički. Če bi se Potemkin in Kruse obrnila, bi opazila satanski izraz na njegovem obrazu. No, oba sta se veselila na obilno večerjo, ki ju čaka. Bila sta mlada, mnogokrat sta trpela pomanjkanje, a danes sta peš prehodila pot do Petro-Pavlovske trdnjave.
Versički odpre neka vrata in častnika zagledata prijazno urejeno, ze-

leno sobo. Na obeh straneh vhoda so se nahačala vrata, ki so najbrž vodila v sosedne sobe.
Versički odpre na široko vrata.
"Izvolite!" reče Kruse; "pojdit naprej."
"Vi ste starejši od mene!" — odvrne Potemkin "Vi imate prednost."
"Gospoda častnika lahko skupno vstopite", spregovori Versički lokavo. "vrata so dovolj široka."
Istovčasno pade Potemkin na tla rokavica. Pobere jo, a ko se je vzravnaval, je videl, kako je Kruse vstopil z mečnimi koraki v sobo.
V tem trenutku začuje grozen krik: njegov tovariš je strmoglavil v črno odprtino, ki se je pokazala v hipu ko je z nogo zadel v tajna vrata na tleh.
Potemkin se zarzne; selaj mu je bilo vse jasno. To je bila torej nagrada za uslugo, katero sta napravila carski hiši.
A niti za hiš ni izgubil pristotnosti duha. Z močnim udarcem podere Versičkega, ki ga je hotel odzadaj suniti v prepad, potem pa zavpije, da je odmevalo po temnih hodnikih Petro-Pavlovske trdnjave:
"Na pomoč! Izdajstvo. Dvojico caričin častnikov hočejo umoriti. Na pomoč!"
"Beži, Potemkin beži!" se začuje iz prepade zamolkli glas umirajočega.
"Tu vlada smrt! Tu ležim med nšetimi mrtvci! Zbogom, Potemkin! Ako se rešiš, spomni se moje mater!"
Potem nastane tišina.
Potemkin scenaposled zdrzne in se hoče z begom rešiti iz te grozne okolice. Ni pa se naredil deset korakov, ko se naenkrat odpro vsa stranska vrata na hodniku, a iz njih prihrume vojovaki, divji kozaki iz stepe, ki si o logodkih v trdnjavi niso mogli napraviti nobene sodbe. Čez nekaj hipov so obkolili Potemkina, ki

se je sedaj nahajal v krogu bajonetrov.
"Nazaj, slepci!" — zaklicje, videč pred seboj bajonete, a za seboj ze leno sobo, "ali ne vidite, da sem častnik? V Petrogradu ste, da brnite domovino, ne pa da izvršujete strahopetna ubojstva!"
Vojak, pa so prihajali počasi s svojimi bajoneti vedno bliž in bliž.
Potemkin je stal za hip kot okamenel, potem pa se opoteče z razširjenimi rokami nazaj.
Bliz vedno bliž je bil strahovitemu prepadu; sedaj je bil od njega oddaljen samo še dva koraka; samo še en korak in strmoglavil bo v svoj grob. Njegovo truplo bo trohnelo med stotinami drugih.
"Zbogom, Elizabeta!", vzkligne, "nikoli več te ne bom videl."
"Ne", zavpije potem besno, "ne boste me poglali v ta prepad! Če moram umreti, naj bo postena vojaška smrt. Pridite bližje, porinite bajonete v prsa postenega človeka!"
S silno močjo prime dva bajoneta izmed mnogih, ki so bili nanj namerjen. suče iznenade ne kozake in — — —
"Nehajte! Nehajte!" — zaklicje obupni glas. "Nazaj kozaki. Jaz vam zapovedujem: Vaša carica!"
Za njo je prihital poveljnik trdnjave, ki je potrdil povelje.
Kozaki so stali, kakor bi bili okameneli. Še preden so spravili svoje bajonete, prišli lepa, visoka ženska k Potemkinu.
"Živ je", je jecljala, "živ je. Bog! — hvala ti!"
"Carica!" — zasepeta Potemkin.
"Vi sami — Katarina!"
"Da, Katarina. — tvoja carica!"
To je bilo vse, ar je mogla izpregovoriti razburjena žena. Od brzega jezdenja ji je bil obraz rdeč, da nenadoma prebledi; komaj je še

stalu na svojih nogah in klone na Potemkinova prsa.
Potemkin jo močno objame. Pozabil je, da je to cesarica vseh Rusov, da je to žena, pred katero treptala Evropa in Azija. Sedaj je bila samo žena, ki se je borila za njegovo življenje, — bila je njegova rešiteljica — njegov angel!
Skupno sta stala sedaj na robu prepada, v katerem je našel nesrečni Kruse svojo smrt.
Komandant trdnjave odpelje kozake.
"Bil je star general, ki je že imel dovolj izkušenj z dvornimi tajnostmi in je vedel, da je tukaj popolnoma nepotreben."
"Preskrbite mi voz, v katerem se bom vrnila v zimsko palačo!" zaklicje carica odhajajočemu generalu. "Potem se obrne k Potemkinu in gladeč mu nežno njegove lase reče: "Kaj so ti storili! Koliko bojazni si moral prestat! Kaj ne, da nisi ranjen? Oh, da so ti storili kaj zlega, vse bi zakopala pod ruševine trdnjave! Pojdiva sedaj; spremilva me do zimske palače! Ne, ne vprašaj sedaj ničesar! Odgovorila ti bom v dvoru sredi sijajnega društva, katero se je tam zbralo!"
Potemkinu se bilo, kakor da sanja. Po čez, strahoti in temi, sedaj naenkrat svetloba in sijaj!
"Oprostite Veličanstvo", izpregovori Potemkin in spusti svoje roke z njenega boka "Oprostite, da sem bil tako sme. in da sem v trenutkih groznega razburjenja, v hipu ko sem videl da postajate slabi, no, mora sem preprečiti, da ne padli v prepad!"
Potemkin stopi na stran in Katarina pogleda in strahovito globoko. Carica se preplešno zdrzne in grabi njegove roke.
"Pojdiva — a tod — pojdiva nikdar več ne bom prišla v to trdnjavo!"